

SOPIMUS TAIDEVALTAKUNNAN BIENNAALIYHTEISTYÖSTÄ YHTEISTOIMINTAHANKKEENA

1. Sopimuksen osapuolet

Hämeenlinnan kaupunki

y-tunnus: 0146921-4

Hämeenlinnan taidemuseo

Viipurintie 2

13200 Hämeenlinna

Sopimuksen vastuu- ja yhteyshenkilö: museonjohtaja Jenny Valli

+358 40 547 1965

jenny.valli@hameenlinna.fi

Lahden kaupunki

y-tunnus: 0149669-3

Kaupunginmuseo, Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva

PL 113

15111 Lahti

Sopimuksen vastuu- ja yhteyshenkilö: museonjohtaja Tuulia Tuomi

Tampereen kaupunki

y-tunnus 0211675-2

Tampereen taidemuseo

Puutarhakatu 34

33230 Tampere

Sopimuksen vastuuhenkilö: museonjohtaja Selma Green

Sopimuksen yhteyshenkilö: näyttelypäällikkö Virpi Nikkari, Taidevaltakunta-yhteistyön vastuuhenkilö

/ Tampereen taidemuseo

+358 40 800 4389

virpi.nikkari@tampere.fi

Myöhemmin sopimuksessa ”osapuolet”

2. Sopimuksen tarkoitus ja tausta

Tässä sopimuksessa osapuolet sopivat *Taidevaltakunnan* biennaalikonseptiin ja -näyttelyihin liittyvästä yhteistyöstä.

Taidevaltakunta on kolmen toimijan yhteistoimintahanke, joka kattaa Taidevaltakuntakonseptin kehittämisen, koordinoinnin ja toteuttamisen.

Taidevaltakuntakonseptin puitteissa toteutetaan näyttelyitä biennaaliperiaatteella (kahden vuoden välein) vuorotellen jokaisessa kaupungissa siten, että vastuutahona toimii kulloinkin näyttelyn järjestävä taidemuseo (myöhemmin tässä sopimuksessa ”järjestävä museo”).

3. Taidevaltakuntakonsepti ja yhteistyö

Taidevaltakunta on perustettu Hämeenlinnan taidemuseon aloitteesta museoiden alueellisen toiminnan kehittämiseksi, erityisesti alueen ammatillisesti toimivien kuvataiteilijoiden työtä tukemaan ja tuomaan heille mahdollisuuksia esittää teoksiaan julkisesti museotasoisissa näyttelyissä.

Sopimusosapuolet ovat sitoutuneet biennaaliyhteistyöhön kunkin museon alueellisen taide-museotyön nelivuotissuunnitelmassa (2023–2026). Museot kehittävät pitkäjänteisesti yhteis-työssä *Taidevaltakunnan* konseptia ja biennaalien toteuttamista.

Olennaista on kuvataiteilijoiden työn tukemisen lisäksi kaikkien museoiden henkilökunnan vastavuoroinen mahdollisuus vertaisoppimiseen ja kehittymiseen yhteistyön myötä.

Pitkän tähtäimen tavoitteena on edistää kuvataiteen merkitystä yhteiskunnallisena vaikutta-jana ja tehdä siitä saavutettavaa niin kuntien ja alueiden asukkaille kuin matkailijoillekin.

Järjestävä museo valmistelee *Taidevaltakunnan* työryhmän keskusteluiden pohjalta kaksivuotisen toimintasuunnitelman. Ensimmäisenä järjestävänä museona vuosina 2023–2024 toimii Hämeenlinnan taidemuseo. Ks. *Liite 1, Vastuunjakotaulukko*

3.1. *Taidevaltakunnan* työryhmä

Taidevaltakunnan kehittämisestä ja linjauksista päätetään sopimusosapuolten välillä. Valmistele-va toimielin on *Taidevaltakunnan* työryhmä. Jokainen sopimusosapuoli nimeää työryhmään kaksi jäsentä. Lisäksi järjestävä museo nimeää kolmannen jäsenen, joka toimii puheenjohta-jana. Jokainen sopimusosapuoli valmistelee tahoillaan omien käytäntöjensä mukaan käsiteltä-vät asiat *taidevaltakunnan* työryhmään.

3.2 *Taidevaltakunnan* biennaalinäyttelyt

Taidevaltakunnan biennaalinäyttelyt järjestetään kahden vuoden välein vuorotellen osapuol-ten sopimassa järjestyksessä. Ensimmäinen biennaali järjestetään Hämeenlinnan taidemuse-ossa ja Kanta-Hämeessä kesällä 2024. Seuraava biennaali toteutuu Tampereen taidemuseon järjestämänä Pirkanmaalla 2026. Ensimmäisen näyttelykierron kolmas biennaali järjestetään Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvassa ja Päijät-Hämeessä 2028. Vuonna 2030 pala-taan jälleen Hämeenlinnan taidemuseon järjestämisvastuuseen ja edelleen näyttelykierron jatkuu samassa järjestyksessä kahden vuoden välein.

4. Sopimusosapuolten vastuut ja velvollisuudet

4.1. Talous- ja toimintasuunnitelma

Taidevaltakunnan työryhmä valmistelee kaksivuotisen toimintasuunnitelman ja talousarvion edelli-sen biennaalinäyttelyn päättymisen jälkeiselle vuodelle sekä sitä seuraavalle biennaalivuodelle. Toi-mintasuunnitelma sisältää suunnitelman yhteisistä ja jaettavista kustannuksista sekä rahoitushake-muksista, joita *Taidevaltakunnan* kehittämissuunnitelmaan ja toimintaan suunnitellaan haettavan. *Taideval-takunta*-työryhmä esittelee toimintasuunnitelman ja talousarvion sopimusvastuuhenkilöille kunkin kaksivuotiskauden alussa.

4.2. Kustannusten ja tulojen jako

Sopimuksen vastuuhenkilöt sopivat yhteisesti jaettavista kustannuksista työryhmän esityksestä ennen niiden toteutumista ja päätökset edellyttävät jokaisen museon suostumusta kustannuksiin. Sopimusvastuuhenkilöt sopivat myös vastuujakotaulukon päivittämisestä tarpeen vaatiessa.

Osapuolet vastaavat vastuujakotaulukon mukaisesti konseptin toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista. Biennaalinäyttelyn valmistelun ja toteuttamisen kustannuksista vastaa järjestävä museo, joka saa myös näyttelyyn liittyvät tulot. *Ks. Liite 1, Vastuunjakotaulukko*

4.2.1. Taiteilijoiden näyttelypalkkio ja -korvaus

Järjestävä museo maksaa biennaalitaiteilijoille voimassa olevan tekijänoikeuslain mukaiset näyttelykorvaukset teosten julkisesta esittämisestä. Lisäksi biennaalitaiteilijoille maksetaan näyttelypalkkio kunkin sopimusosapuolen käytännön mukaisesti.

4.2.2. Näyttelyiden paikalliset kustannukset

Järjestävä museo vastaa näyttelyn järjestämisen paikallisista kustannuksista käytäntöjensä mukaisesti.

4.3. Biennaalinäyttelyn järjestäminen

Kunkin biennaalin taiteilijavalintaprosessi päätetään erikseen Taidevaltakunnan työryhmässä. Jokainen biennaali kehittää konseptia edelleen ja siksi biennaalin päälinjauksista keskustellaan ja päätetään Taidevaltakunnan työryhmässä. *Ks. Liite 1, Vastuunjakotaulukko*

4.4. Viestintä

Toiminnalle laaditaan viestintäsuunnitelma, jota tarkennetaan kulloisenkin toimintasuunnitelman mukaisen toiminnan vaatimusten mukaisesti. Viestintään liittyvät vastuut mm. kustannusten osalta sopimuksen liitteenä olevassa vastuunjakotaulukossa. *Ks. Liite 1, Vastuunjakotaulukko*

4.5. Yhteistyö taiteilijoiden kanssa

Yhteistyö taiteilijajärjestöjen ja taiteilijakentän kanssa taidemuseoiden toiminta- ja vastuualueilla (Kanta-Häme, Pirkanmaa ja Päijät-Häme) suunnitellaan yhdessä Taidevaltakunnan työryhmässä. Tarkoituksena on, että kaikkien maakuntien taiteilijat voivat osallistua kehittämistyöhön tasavertaisesti riippumatta siitä missä seuraava biennaali järjestetään.

5. Tekijänoikeudet

Järjestävä museo vastaa tekijänoikeuksien toteutumisesta ja sopimisesta oman biennaalinäyttelynsä osalta, samoin kuin kolmansien osapuolten oikeuksista suhteessa teksti- ja kuvamateriaaliin. Viestinnän ja markkinoinnin käyttöön tuotetut yhteiset aineistot tuotetaan yhdessä sovittavalla tavalla, vastuunjakotaulukon mukaisesti ja ilman erillistä korvausta.

6. Sopimusmuutokset

Mahdolliset muutokset tähän sopimukseen sovitaan osapuolten kesken kirjallisesti.

7. Yhteistyösopimuksen purkaminen tai siitä irtautuminen

Jokaisen näyttelykierroksen (ensimmäinen näyttelykierros 2024–2028) viimeistä edellisenä vuonna on mahdollista irtisanoutua tästä yhteistoimintahankkeesta seuraavan näyttelykierroksen alusta alkaen (esim. vuoteen 2027 mennessä ilmoitettava, että museo ei jatka toiselle näyttelykierrokselle). Sen jälkeen jäljelle jäävät museot päättävät miten jatkavat yhteistyötä. Jäljelle jäävien museoiden on mahdollista ottaa mukaan uusia yhteistyökumppaneita.

Mikäli joku sopijaosapuolista rikkoo olennaisella tavalla eikä todisteellisesta kirjallisesta huolimatta korjaa viipymättä menettelyään muut kaksi sopijaosapuolta voivat vaatia sopimuksen purkamista. Mikäli kaksi sopijaosapuolta tätä vaatii, sopimus purkautuu rikkoen osapuolen osalta välittömästi. Mikäli sopimus purkautuu, joutuu sopimuksen rikkova kaupunki maksamaan oman osuutensa purkamishetken mennessä aiheutuneista kuluista täysimääräisesti eikä sillä ole oikeutta saada maksunpalautusta mahdollisesti suorittamistaan ennakkomaksuista.

Mikäli sopijaosapuoli irtisanoutuu yhteistyösopimuksesta seuraavan näyttelykierroksen alusta alkaen, se on velvollinen maksamaan täysimääräisesti oman osuutensa sen näyttelykierroksen kuluista, joilla se on mukana. Mikäli ennen irtisanoutumista on tehty valmistelevia toimenpiteitä seuraavaa näyttelykierrosta varten, on sopimuksesta irtautuva osapuoli velvollinen maksamaan oman osuutensa tästä aiheutuvista kuluista.

8. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimuksen osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan keskenään erimielisyyksistä ja pyrkivät sopimaan ne hyvässä hengessä. Jos erimielisyyksiä ei onnistuta ratkaisemaan kahdenkeskisissä neuvotteluissa, erimielisyydet ratkaistaan Kanta-Hämeen käräjäoikeudessa.

9. LIITTEET

Liite 1 Vastuunjakotaulukko

Sopimus allekirjoitetaan sähköisesti.

Tätä sopimusta on tehty kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi jokaiselle sopijaosapuolelle.

Hämeenlinnan kaupunki, sivistys- ja hyvinvointijohtaja Päivi Raukko

Lahden kaupunki, museonjohtaja Tuulia Tuomi

Tampereen kaupunki, Museonjohtaja Selma Green

VASTUUNJAKOTAULUKKO 2/2024

	Vastuutaho ja jako kustannuksista		
Asia	Yhteisesti jaettavat kustannukset 1/3	JÄRJESTÄVÄ MUSEO Ensimmäisellä näyttelykierroksella: Vuonna 2023–2024 <i>Hämeenlinnan taidemuseo</i> Vuonna 2025–2026 <i>Tampereen taidemuseo</i> Vuonna 2027–2028 <i>Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva, jne.</i>	MUUT MUSEOT Ei järjestämisvastuussa kahden vuoden toimintajakson aikana)
Taidevaltakunnan konsepti ja brändi, kehittäminen			
Taidevaltakunnan konseptin ja brändin kehittäminen	X		
Kahden vuoden yhteisen toimintasuunnitelman valmistelu ja päivittäminen työryhmän keskusteluiden pohjalta. Rahoitushakemusten valmistelu yhteisesti sovittujen linjojen mukaisesti- Toimintasuunnitelma sisältää Taidevaltakunnan viestintäsuunnitelman sekä muut tarpeelliset ja ajankohtaiset suunnitelmat.		X	
Logon suunnittelu	X		
Verkkosivujen perustaminen ja ylläpito	X		
Verkkosivujen päivittäminen		X	
Sosiaalisen median kanavien perustaminen ja ylläpito	X		
Sosiaalisen median kanavien päivittäminen		X	
Taidevaltakuntatyöryhmän kehittämistyöpajat	X		
Henkilökuntien jäsenten matkat: kukin museo maksaa oman henkilökuntansa matkustamisen tarvittaviin tapaamisiin		X	X
Taiteilijayhteistyö (ei järjestettävään biennaaliin liittyvä)	X		

Taidevaltakunnan biennaali järjestävässä museossa			
Järjestävän museon biennaalin valmisteluun ja toteuttamisen liittyvät kustannukset kokonaisuudessaan, lukuun ottamatta kunkin museon omia osallistumis-, kokous- ja matkakuluja		X	
Järjestävän museon biennaalin tulot kokonaisuudessaan. Apurahat ja avustukset kohdistuvat biennaaliin kuluihin ellei työryhmässä ole aiemmin toisin sovittu.		X	
Taitelijayhteistyö (valmisteilla olevaan biennaaliin liittyvä)		X	
Taiteilijavalinnat, tapa jolla toteutetaan sovitaan työryhmässä	X		
Taiteilijavalintoihin liittyvät kustannukset		X	
Yhteistyösopimuksen mukaiset korvaukset biennaalitaiteilijalle		X	
Osoitetiedot (spostit) biennaalin avajaiskutsuja varten järjestävälle museolle			X
Biennaalista viestiminen: järjestävä museo päävastuussa, mutta muut museot jakavat tietoa myös omilla kanavillaan yhteistyön mukaisesti		X	X